

Előfizetési árak

Helyben:

Egész évre 10 kor., fél évre
5 kor., negyed évre 2 k. 50 l.

Vidéken:

Egész évre 12 kor., fél évre
6 kor., negyed évre 3 kor.

Egyes szám ára 10 fillér.

SZENTESI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Vajda B. Utóda könyvnyom-
dája Szentés, Kossuth-tér

Egyes példányok kaphatók

Lapunk könyvnyomdájában
valamint lapkihordóinknál,
kiknél lapunk előfizetésre is
megrendelhető.

Megjelenik hetenként kétszer:
csütörtökön és vasárnap,
a kora reggeli órákban.

Felölős szerkesztő: Főmunkatárs:
SIMA L SZLÓ HEGYI ANTAL

Hirdetések árát,
valamint nyiltéri közleményeket kiadóhivatalunk méret
szerint a legutányosabban számít.

Hangulatok.

— Január 18

(S—ő) Egyáltalán nem keresem és nem kívánom az érdekességet és különlegességet azért, mert az érdekesség és különlegesség. A speciálításoknak sem vagyok egyáltalán nem vagyok valami nagy barátja. De az érdekesség és speciálítás annyira körül velt mindannyiunkat, hogy lehetetlen az újságírónak figyelmen kívül hagynia, lehetetlen nem foglalkoznia vele.

Mert a mai állapotok minden érdekessége abban van, hogy kiválóan honi speciálítás. A hon alatt a legszűkebben vett hazánkat: Szentést és Csongrádvármegyét értem. No és ennek a mai kiváltságos honi speciálításunknak a legkiválóbb része azok közt az ezer színű, ezer árnyalatu tónusokkal bővelkedő hangulatokban kereshető, keresendő és lelhető föl.

Tisztán hangulatrójzot akarok adni és igyekezem távol tartani magamat az elemelkedéstől. Ezekben a hangulatrójzokban úgy is sok a tanulság és azt hiszem aki figyelemmel elolvassa az letudja vonni a konzekvenciákat.

Igen. Milyen is tehát a hangulat ma?

Azt hiszem nem tévedek, ha azt állítom, hogy nagyon barátságatlan és minden indulattól menten is — ellenséges.

Talán nem is annyira ellenséges, de inkább bosszús gyűlölködésnek az az ádáz

és régóta ismert árnyalata van benne amely olyan annyira jellemző bennünket csongrádmegyei vörösbőrűeket, amely nélkül betegek, talán halálos betegek is vagyunk.

Cinizmus. Leirom ezt a szót, azt hiszem találó. Legalább nem tudok alkalmasabbat a jellemzésre. Igen a cinizmus, amely lelkünkben meggyökeresedett. Az a hazug cinizmus, amely a nem törődőmség látszatába burkolja el magát és nagyon sokszor a legotrombább göggel hajt neki még a falnak is. Mert — nem is tudom, miért? De oka van. Az ok pedig egyedül bennünk található.

Nem szándékom vádat emelni és a legkevésbé sem óhajtom az eredendő bűn okait kutatni.

Mert eredendő bűnről van szó. Bűnről, amely velünk született s amely mint az emberi gyarlóságok sok százezerje a bölcsőtől elkísér a koporsóig s csak a siri hant odoz fel bennünket alóla.

Csudálatos az a káröröm és a másoldalról jövő féktelen indulat, amely ebben a mai helyzetben a dolgok alakulását fogadta és kíséri. Nem keresek benne feketemájúságot. Lehelne találni benne azt hiszem; de a hangulatok karakterisztikonját nem ez a feketemájúság adja meg, hanem az, hogy valljuk be a legesleg őszintében, sokkal nagyobb botrányt és sokkal erősebben el harapódzó ellenségeskedést

vártunk s már beleképeltük magunkat a boldog nevető helyzetében, amikor látja, hogy mások kéjjel fürdenek a pocsoljában és nem veszik észre hogy maguk is sárosak lettek, amidőn maguk alá gyűrték az ellenfelet.

Mert ezt vártuk.

Nos és most leesett az ajkunk s talán bambák is vagyunk a történetekkel szemben. A jó ég tudja mi lesz és elkeseredetten gondolunk arra, hogy nem lett belőlünk kacagó szemlélő, nem lesz botrány... Oda a gyönyörűség.

Eddig tartanak a hangulatokról vett pillanat fölvételek.

Érdekesek és nagyon speciálisak.

Nagyon speciálisak mert jellemzi a csongrádmegyei állapotokat. Erősen és igazán.

Velünk született a gyűlölködés és az ádáz bosszu vágy. Velünk a maró guny, amellyel szemlélni tudjuk a mások bajját s amellyel gyönyörködni tudunk a botrányokban.

És csudálatos csuda. Éz a legjellemzőbb hangulatkép, ezért hagytam ide a legvégére elválasztva a többitől.

Az a csudálatos csuda, hogy aki mindezekben a dolgokban ezt akarja állítani, hogy ez a vármegye a közéleti erkölcsök tekintetében, ha nem is a legtisztább, a leghőféhébb; de mindenesetre

A „SZENTESI LAP“ TÁRCAJA.

Emberek.

Írta: Lux Terka.

Ezt se bántam volna. Ugy éreztem, hogy a hátam mödött a hóban sátnok lépkednek s a fülembé kiabálják: „Tedd le a gyereket! ... Mit nyomorogsz, mit kiülődsz vele? A hó puha szemfődelet borít reá s magad új életet kezdhetsz...” Már alig bírtam tartani a gyereket s felnéztem az égre s úgy kiáltottam fel az istenhez: Uram, aki mindent látsz, ne ítélj el engem! S amint levezem szememet az égről, ott áll előttem ez a kereszt. A magányos Krisztus.

A leány elhallgatott s a két férfi, — csak Dániel hallgatott — möhön fordult feléje:

— Hát azután?

A leány a tűzbe nézett és hanyatt feküdt.

— Azután — mondta — úgy éreztem, mintha erős kötelekkel lett volna a gyerek hozzám kötve, s hogy nem bíráom, ha akarom se a köteleket leoldani magamról. És börtömben ebbe a házba, chez a szent emberhez.

Künn az urieber löv, amit Dániel a kecskeólba, kötött, fölve nyírteit. A két kecskének hangját is hallani lehetett, mire az urieber elővette zsebőből a revolvert s felállt.

— Itt farkasok járnak — kérdezte az öreg ember.

— Hat.
— Erre pedig egész csorda farkas jön, — szólt Dániel nyugodtan.
— Hát mit tegyünk? — kérdezte a másik meghökkenve.

— Imádkozunk — felelt az öreg ember s letérdelt. A leány s a parasztlégény követte, s az urieber önkéntelenül visszahátrált a helyére.

Kívülről behallatszott az ijedt lö nyírteése s a három ember hangosan imádkozott a negyedik hallgatta őket. Az ablak alatt hosszú, fityószerű foszlányokban hordta tova a szél a havat s mikor az öreg ember elvágta az imádságot, felállt, a gyöngye kis fenyőfa-asztalt az ajtó elé állította, s a falról levette a feszületet és az asztalra helyezte. Azután alázattal hajlott meg a feszület előtt és megcsókolta.

A leány sirt s a leány a fejét a falnak vetve, extazisba borulva nézett az öreg emberre. Vörös arca neki sáppadt, s nagy, széles, gonosztevő vizsla-orra remegett.

— Te szent ember, — szólt nyers, izgatott hangon, — áldjad meg engemet. Én tizenöt esztendő koromban már loptam, gyujlogattam s öt esztendeig voltam a javító-intézetben. Ott még jobban elromlottam. Nekem ne papoljak, de lássam, hogy tesznek jót az emberek, ettől megjavulnék. De soha se láttam. A szó nekem semmi, az irás is semmi, én látni akarok. Látni akarom a becsületességet, hogy én is az lehessenek. Most utba vagyok a falom felé, a szülőanyámhoz, akit hat esztendeje nem láttam. Belé-

szerettem egy becsületes nőszemélybe, aki csak úgy jön el velem az oltár elé, ha megjavulok. Ha két esztendeig becsületesen és híven kitarok a szűlem oldalán és dolgozom odahaza. Áldj meg hát engem, te szent ember, a javulás utján...

Az erős, szíplős arc, sunyi tekintetű legény tórdén csuszolt az öreg ember elé aki rátette száraz kezét a fejére.

Az urieber az ablak előtt állt s némelykor a mellét verte s lehajította a fejét mert csöngettyűszót hallott a levegőben és templomban képzelte magát.

Rég elmúlt időknék tiszta emléke szálta meg, s szinte égett a vágtyól, hogy ő is kiöntse, mint a parasztlégény, lelkének szennyét, hogy elmondhassa: s a legjobb barátom hazától jövők kinek elraboltam a becsületét... De asszony volt a dologban akiről gavallér ember még az Isten előtt sem tesz említést s hallgatott és verte a mellét, mert egyre hallotta a temlom csöngettyűjének hangját.

Hajnal felé a leány elaludt a földön, a parasztlégény is a lócán, csak az öreg Dániel imádkozott s az urieber cigarettára gyujtva várta a reggelt.

A hó gyöngébben, már csak ritkasan hullt, a szürke kétségbejítő homályt világosság váltotta fel s az otahországi havasok eszesai diadalmas tisztaságban mutogatták fehér konturjaikat.

A leány felébredt a legény is talpra ugrott s az uri ember felállt, nagyot nyújtó.

nagyon magasan áll, aki a bírói panasszal szemben közéleti erkölcsünk védelmére kel: az erkölcsi szegényi bizonyítványt az állítja ki Csongrádvármegyére.

De hát kitudja? Lehet, hogy így szebb és jobb. De arra már igazán kíváncsi vagyok, vajon a védelem, amely keresztül gázol az emberen a köszönet milyen nemét érdemli.

En legalább is nem védeném magamat úgy, hogy magam bizonyítsam magamra azt, ami ellen védekezem.

De igaz az is, hogy az érzések és az izlések nagyon sok fajtára vannak szabva.

KRONIKÁS JEGYZETEK.

— Január 18

Antal napja meghozta a havat és fehérre mázolta a várost. Nagyon rövid időre ugyan; de az is valami. Ha jól tudom sokszor megesis az emberrel, hogy egy-egy pillanatig szeret egy és más dologban fehér lenni. Egy-egy pillanatig, mert tovább nehéz, vagy éppen lehetetlen. A lehetetlenség ellen pedig abszolút nincsen egy parányi védekezés se.

Kérem én megengedem, hogy a vén föld is csak egy pillanatig akart egészen fehér lenni.

Utóljára is ki beszélt vele, hogy ez — nem igaz!

Kivonat a »Szentés és Vidéke« 1908 évi január hó 16-án esütörtökön megjelent XXIX. évfolyam 5. számából:

»Az apasági kereset után, amelyet a közvélemény ítélőszéke elé vittünk, lássuk magát a gyereket: a híres *birói panaszt*, amely bele gázolva Csongrádvármegye törvényhatóságának tisztességébe, ugy akarja országvilág előtt feltüntetni ezt a vármegyét, mint amelyik a közéleti bánók egész fertőjében elsüllyedve, teljes züllésnek indult.»

(En nekem nagyon tetszik ez a passzus. Ide írom a kronikákba. Nagyszerű följegyzés lesz ez a jövő történet írójának.)

zolt s mosolyogva veregette meg az öreg Dániel vállát.

— Kutya éjszakánk volt, öreg bajtárs! Ha haza érek, egy szekér eleséget küldök kelmednek egy éjszakai szállásért, meg az imádságért, amelylyel megmentette a lovammat.

Jókedvűen kacagott s a leány és az álmos szemű, gyűröttarcu legény vele mosolyogtak.

Azután az uriember kiment, az ölből elővezette a lovat és bucsuzni még visszajött. Amint belépett a szobába, a leány ép kibontotta nagy vörösbarba haját s az őr ember nyelvvel csettintve meg állt a pompás hajlátára s most nézte meg először a leányt, mire közelebb ment hozzá s valamit halkán a fülebe sugott. A leány egy kissé meglepve emelte fel tekintetét s egy pernyi habozás után igenlőleg intett fejével.

Az ur most kezét nyújtott Dánielnek, azután a parasztleánynek s kiment és felugrott a lovára. Amint ugrott az aranyórája is kiesett zsebéből s eltűnt a hóban. Nem látta más, csak a parasztleányt.

És egy félóra múlva az öreg Dániel egyedül maradt konyhájában a fekete feszülettel. S kűnn a hóban, a magányos kereszt bádög Krisztusa mintha egy percre felnyitotta volna haldokló szemét, a nint a parasztleány is elhaladt előtte. De azután ismét lehunyta s az egyik átszögezett karjára egy kis éhes, didérgő szürke veréb szállt.

Végső.

Soha többet és soha jobbat.

Az egész vármegye félhivatalosan és nem félhivatalosan együttesen és külön-külön arról beszél, hogy mégis béke lesz Csongrádvármegyében. Sőt némelyek határozottan azt is állítják, hogy már az áldozatok részére meg is gyújtották a máglyát s talán egy némelyiknek már sül is a hús. Sőt vannak, akik már a sült ember hús szagát is érzik.

Hogy azután mi igaz ebből azokra bizom, akik jobban tudják mint én.

En csak az előbbi krónikából látom, hogy a béke akció fene komoly lehet.

Molnár Jenő nem fogadta el a tiszteltbeli megyei főügyészséget. Nem fogadta el, mert ez a tiszt összerúghatja az országgyűlési képviselőséggel.

No persze a dolog nem matadat ennyiben. A vármegye hajdani félhivatalosa szemérmeskedő pislogatással kérdi:

— De hát akkor minek nevezték ki?

— De hát akkor minek...

— Minek... — minek...?

En csak ennek a pislogatásnak az okára vagyok kíváncsi.

Barázda.

UJDONSÁGOK.

„Munkát és kenyeret.“

— Január 18.

Most már csakugyan itt a világ vége. A nemes római faj proletár-népségge koresosult. Az artisztikusan lendülő szállóige: »Panem et circenses«, tőlük származik. És valami gondolatkapcsolódás egyik láncszemén ehhez tartozott a mi fenhéjazó fordosodásunk, hogy: »Szegények vagyunk, de jól élünk.«

Kellett nekik a potya cirkusz és a potya kenyér. Adjon a cézár, adjanak a patriciusok. És a szép intézmény, a potya, im a régi jó időkön való sóhajok lomtárába kerül: megkordul a gyomor, melyet — akármit gondol Menenius Agrippa — nem lehet viccekkel traktálni — és akiknek ősei mulatságot és ingyen jólakást azon a jogon követeltek, amelyen elvárják, hogy az arany nap forrón tüzeljen és édes datolyákat érleljen, ... ezek a dekadens unokák kenyérért ordítanak, de munka fejében.

— »Munkát és kenyeret!« ordították a munkátlan munkások az olasz király kocsija körül. »Munkát és kenyeret!« Visszhangoztak a klasszikus város klasszikus falai... Im, az álmok hazája, a merengésre készített, narancsvirágos Itálián nem bírja már elartani fiait. Már nem lehet megélni abból, hogy az ember hasrafekszik a tengerparton, bagót rág és elnézi a hullámok mindig azonos és mindig változatos fordosodását... Talán van köztük császári sarj is. És dolgozni akarnak. Dolgozni! Talán zsákok hordani, talán utcát sópörni is, ... mert másként nincs kenyér.

A »Panem et circenses« tehát immár egészen a történelem. Új szállóige gyúrte le; nem oly kevély, de annál zordonabb: »Munkát és kenyeret!« Most aztán pörgessük az elmékedés láncfűzérének szeméit és találunk köztük egy újat, nekünk valót... nagypipájú, semmi dohányu magyuroknak valót; »Szegények vagyunk, de jól élünk.« Sőt annál is rosszabbul.

Na ja, tavaly is szegények voltunk, de a kenyér mellé akadt cirkusz is. Színház, kabaré, mozi. A fizetésünkön színházi biletet váltottunk; a kenyeret pedig vettük hitelbe. A fizetésünket letiltották, nem teik kabaréra; hitel pedig nincs, ...

Ez az ugynevezett ultima ráció: Ha elvesztetem mindent, ha kipuolvoltam az utolsó ötförintost, — hát fejelvölöm magam

vagy dolgozni fogok. Az ember pedig olyan, hogy általában nem lövi fejbe magát; a munka pedig olyan, hogy futni kell utána. Könnyű azt mondani, hogy dolgozni fogok. De mit? És hol?

Budapest lakosságának fele és az ország lakosságának legalább egy ötöde nagyon szívesen vállalna már a munkát Valogatás nélkül. De sajnos, ez az ország annyira nem volt és egyelőre még nincs a munka sajátosság elvére berendezve, hogy a tömeges keresletet nem bírja kielégíteni. Itt az emberek egyik fele abból él, hogy a másik fele nem dolgozott, hanem a pénzét szorta. A pénzmag elfogyott és most már az emberek másik fele új foglalkozás után láthat. És ráadásul még jönnek a nyakunkra amerikai testvéreink, akikkel úgy vagyunk, mint elszáratott halottainkkal lennénk, ha soron kívül egyszer csak feltámadnának, szólván:

— Mit sirtok utánunk? Itt vagyunk, Visszajöttünk.

Hát ez nagy baj lenne, ugy-e bár? Aki meghalt, maradjon békével; utóvégre úgy vagyunk, hogy halottnak lenni körülbelül a legbiztosabb állás manapság.

Mert mink, akik élünk, nemsokára egymást faljuk fel, mint holmi regénybeli hajótöröttek. (Különben is az emberhús olcsóbb, mint a marhabús.) És akik még egy esztendőnek előtte tréfásan mondogattuk, hogy a fene egye meg azt is, aki a munkát kifizalta... most bezzeg áldjuk a munka feltalálóját és egy ismert mondatot variálva ekként sóhajunk:

— Minek is van munka a világon; vagy ha már van, hát miért — nincs?

Janetrol.

— Január 18.

— **A hatvanadik március 15.** Az idén lesz tudvalevően 60-adik évfordulója az 1848-as nagy márciusi napoknak. Ebből az alkalomból dr. *Kelemen Béla* főispán a következő átiratot intézte dr. *Cicatriés Lajos* alispánhoz:

Folyó évi március 15-én a nemzet az alkotmány ujjaszületésének hatvanadik évfordulóját ünnepli. Hogy ennek a hazafias ünnepségnak a jelentősége a hatóság részéről is kellő érvényre juthasson, fölkérem Nagyságodat, hogy e napra általános hivatalszünetet engedélyezni, hatósági tárgyalások tartását mellőzni és a tartandó isteni tisztelet vezetése alatt a vármegyei központon levő összes tisztviselőkkel, segéd és kezelő személyzettel megjelenni a külső személyzetet illetleg pedig ez értelemben saját hatáskörében intézkedni méltóztatnék. **Szeged, 1908. évi január hó 16-án. Kelemen Béla dr. főispán.**

— **Meghívó.** A »Szentés: II. ik 48-as Népkör« 1908 évi január hó 26-án vasárnap, délután 2 órakor — évi rendes közgyűlést tartja, melyre a kör tagjait ezután hívom meg. — **Szentés, 1908. január 12.** — Dr. *Tasnády Antal* elnök. Targyisorozat: 1. Éves jelentés. — 2. A múlt évi számadások vizsgálata és a felmentvény megadása. — 3. A folyó évi költségvetés. — 4. Indítványok. — 5. Tisztújítás.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk *Pápay Gábor* nyugalmazott körjegyző, volt 48-9-es honvéd hadnagy élete 86-ik évében e hó 16-án elhalálozott. Az elhunytban *Antal Endre* kir. adótárnok apósát gyászolja. A megholdogult temetése ma délután 3 órakor ment végbe igen nagy részvét mellett.

Molnár Lajos városi képviselő, a szentesi 48-as part egyik ösziopos ligja tagnap vállalva elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor megy végbe a III. Balfut utca 4 számú gyászháztól. *Molnár Lajos* 28 évig volt a városi képviselőtestületnek szorgalmas

és lelkiismeretes tagja. 1868-tól 1875-ig, ameddig a céhrendszer fenállott, a szentesi kovácscéh atyamestere volt. Halála alkalmából úgy a városházára, mint az első 48-as körre, amelynek alapítása óta tagja volt, kitűzték a gyászlobogót.

— **Városi képviselők értekezlete.** A városi ellenzékek tartozó képviselők vasárnap délután 2 órákor az első 48-as kör helyiségében értekezletet tartanak, amelyen megbeszéljük a helyi közgyűlés tárgysorozatát.

— **A polgármester és főjegyző Budapestén.** Dr. Mátóly Ferenc polgármester és Bugyi Antal főjegyző esütörtökön Budapestre utaztak, hogy a harmadik egyetemnek Szegeden leendő felállítására érdekekből a közoktatásügyi miniszter elé járó küldetésben Szentes város képviselőiben résztvegyenek.

— **Felolvasás a Ref. Körben.** A református körben a mai napon felolvasást tartanak a központon Tarnóczy Lajos hitnaghalgató és Sima László. Szavalt D. Tóth Etel. A felsőpárton felolvasnak: Baróthy István és Varga Béla. A felolvasás a központon 4, a felsőpárton 5 órákor kezdődik.

— **Mennyi adó folyt be?** A városi adó-pénztár kimutatása szerint az elmúlt 1907 évben a városi adópénztárba a következő összegek folytak be egyes adónevek szerint:

Állami adóba 413 199 K. 6 f., kamatba 9.021 K. 65 f., bejegyelési pótdadóra 18.110 K. 22 f., kamatba 198 K. 82 f., községi adóba 306.762 K., kamatba 1.238 K. 58 f., utadóra 37.080 K. 93 f., kamatba 849 K. 77 f., hadmentességi díjba 6.399 K. 4 f., kamatba 767 K. 87 f., fegyveradó és házias 794 K. 10 millió árter-tőke 31 K. kamat 2 K. 80 f., 6 millió árter-tőke 80.441 K. 46 f., kamat 2.537 K. 46 f., 6 millió árter kezelési költség 7.872 K. 92 f., kamat 695 K. 21 f., 150 ezer frtos Zugi árter-tőke 2.703 K. 38 f., kamat 1:2 K. 60 f., 150 ezer frtos Zugi árter-kezelés 643 K. 7 f., kamat 22 K. 34 f., 45 ezer frtos Zugi árter-tőke 145 K. 89 f., kamat 2 K. 88 f., ipar-kamarai illeték 1.197 K. 3 f., végrehajtási költség 6.293 K. 3 f., intődíjak 963 K. 60 f., községi közmunka 2.943 K. eseléd hozzájárulási díj 765 K. 60 f., — összesen: 912.127 Korona 11 fillér folyt be a városi adópénztárba.

— **A Reformátusok farsangi nagy hangversenye.** A rendezőség szerényen, de szorgalmasan készíti elő a január 26-iki nagy hangversenyt, a meghívókat immár szétküldötte és ezuttal felkérjük az igen tisztelt közönséget, hogy akik meghívót nem kaptak volna, de arra joggal igényt tartanak ez-iránt méltóztassanak a rendezőségnek a Futó nagytiszteletű ur lakásán levő és Koppányi Gyula segédlelkes ur vezetése alatt álló irodájában jelentkezni, ahova egyéb a hangverseny rendezést illető kérések és panaszok intézendők és nyomban elintézését is nyerik.

— A műsor a következő, I. Csokonai dílok. Előadja a Református Énekkar. 2. Losonc végromlása Erdélyi Dezsőtől. Előadja cimbalmon Kiss Károly ur. 3. Műdalok. Előadja Jakó Etelka urholgy és Szemeréy Zsigmond ur. 4. Költemények. Felolvassa Szabolcs Mihály ur. 5. Funn dal. Előadja a Református Vegyeskar. 6. Melodrama. Előadja Zsoldos Ferencné urnő és Joó Béla ur. 7. Vig szavalt. Előadja Baróthy István ur. 8. Népdalok Dankó Pistától. Előadja a Református Férfikar. A hangverseny kezdete fél 8 órákor. A rendezőség szívélyesen felkéri a közönséget, hogy a megnyitásra minél pontosabban megjelenni sziveskedjék, mert a hangversenynek kezdő számai különben a

folytonos zaj miatt, melyet a későn jövők előidéznek, hatásukból vesztenek. Mondanunk sem kell, hogy a műsoron szereplő tételék mindegyike kiváló darabja az előadó művészetnek és olvank részéről, akikől már megszoktuk a finom és előkelő előadást.

— **Felolvasás.** A »Szentesi Iparos Ifjak Önképző Köre« folyó évi Január hó 19-én délután 5 órákor — saját helyiségében kabatesterű felolvasást tart, melyet éjfélig tartó tánc követ Berezeli zenekara közreműködése mellett. Felolvas: Kálmán Ferenc, szavalt Csúrai Mariska és Vrana Inre, Judus tánc, előadva 4 férfi által, felolvas Kuliba Andor, monológot ad elő Szamódy Dávid, népdalok előadva 4 önképző köri tag által, hegedű flóta és cimbalmon. Belépti díj személyenként 10 fillér.

— **Koronás est.** A »Szentesi Daloskör« február 8-ikán a katolikus körben jótékony-célú koronás estélyt rendez. — Az estély programját most állítja össze a rendezőség. Külön meghívókat nem bocsátjatnak ki, hanem aláírási ível hívják meg azokat, akik ebben a kellemes estélyben részt kívánnak venni.

— **Közgyűlés.** A Csongrád megyei történelmi és régészeti társulat f. é. január 23-án d. u. 5 órákor a megyeház alispáni elfogadó termében évi rendes közgyűlést tart, melyre a társulati tagok tisztelettel meghívókat. Esetleges indítványok a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökségnél bejelentendők. Szentes, 1908 jan. 8. *Az elnökség.*

— **Egy élelapi jubileuma.** Az »Üstökös« melyet még 1857-ben Jókai Mór alapított, folyó év január 1-én 51-ik évfolyamába lépett. — Az új félszázad első számát ez alkalomból az Üstökös szerkesztője mint jubileumi számot adta ki 52 oldalon rendkívül érdekes tartalommal és számos képpel. — Az ünnepi szám jan. 5-én, Vasárnapon jelent meg, és tartalmazza az Üstökös eddigi összes szerkesztőinek, munkatársainak arcképet és a még élő, volt és jelenlegi munkatársak egy-egy alkalmi cikkét. — Dr. Szalay József, az Üstökös vezető felelős szerkesztője megírta az Üstökös 50 éves történetét alapításától mostanáig. — Rendkívül érdekes a »Jókai regényei modern kiadásban« c. parodisztikus képsorozat is mely Jeney, Polgár, Gáspár Cserna stb. művészetét dicséri. A jubileumi számot az Üstökös minden új előfizetője ingyen kapja. — Előfizetés negyed évre 3 kor.

— **Vásár a megyében.** Horgoson a téli vásárt február 2-án tartják meg.

Felhívás és kérelem Csongrád vármegye t. közönségéhez

Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága a mult év dec. 16-án 479 közgyűlési szám alatt kelt s a vármegye hivatalos lapjában is közölt határozatával felhívta a vármegye közönségét, hogy a hirdokában levő régiségeket, a régi kézművesség vagy népviselet emlékeit a Csongrád megyei történelmi és régészeti társulat szentesi múzeumának ajándékozzák, esetleg eladni sziveskedjék. A Társulat hálás köszönettel fogadja a törvényhatósági bizottság támogatását s ezzel kapcsolatban maga is a vármegye közönségének hazafias, nemes, áldozatkészségéhez fordul.

Alig van vidéke hazáinknak, melynek földje anyai és anyaféle régiséget rejtene magában, mint épen vármegyénk. És ez

természetes is. Hiszen a hajdanta keletről nyugatra tartó népvándorlásnak a mi megyénkben keresztül vezetett az ország utja s a legrégebbi kőkorszaktól kezdve a magyarok bejöveteleig szakadatlan sorban tartották a különböző néptörzsek megszállva vízmosta rónaságát. Erről tanuskodik az a sok római, hun, germán, s avar régiség, melyet az immár országos hírv szentesi múzeumban láthatunk.

Első pillanatra haszontalan lim-lomnak vélhetné valaki ezeket. Pedig mérhetetlen értékük van. Ugyanis írott emlék az egykor itt lakozó népekről csak nagyon kevés maradt ránk. Hogy mégis ismerjük őket, hogy fogalmat tudunk alkotni magunknak életmódjukról, foglalkozásukról, műveltségükéről — azt majdnem kizárólag csak ezen, sok ember előtt bizonyára értéktelennek látszó őcsaságoknak, a régiek szerszámait, házi eszközeit, fegyvereit, ékszeri töredékeinek köszönhetjük. — Ha tehát ilyesmii hollétéről szerzünk tudomást, vagy ilyesmit találunk, ne dobjuk fitymálva félre; ha anyagánál vagy alakjánál fogva megtetszik, ne tartsuk meg magunknak, hanem vigyük el a múzeumba! A tudományunk teszünk ezzel igen nagy szolgálatot s önmagunknak s fiainknak szerzünk okulást, ha a múzeum gyűjteményeit gyarapítjuk.

De nemcsak idegen népek emlékeit rejti magában földünknek méhe. Őseinknek a régi magyaroknak is nagyon sok holmija került sokféle uton-modon beléje. Így, — hogy egyebet ne említsünk — őseink az elhunytal együtt temették el azt, a mit az életben legjobban szerettek. Az elhalt vitéz mellé odatették sírjába fegyvereit. Nagyon sok ilyen sirt találtak már mindenféle vármegyénkben, de még több rejtőzik jeltelenül, a föld alatt. A nemzeti kegyelet ellen vétkezik az, ki az őcska lim-lom között hagyja elkallódni azt a kardvasat, a melyhez talán a honfoglaló hőnek vége tapad.

Nagy atalakulás korát éli most népünk. Külső, belső életünk egyaránt forrong. A mint jobban terjedő művelődésnek — a mint az a világon rendszeren történni szokott — egyelőre csak árnyék oldalát láttuk. Változni kezd nyelvünk — sajnos — érzésben s egészen megváltozott már viseletben. A még pár évtizede szép, színes, tarka néprajzi kép teljesen elmosódott. A régi szép, itthon készült népies ruhát, butort majdnem egészen kiszorította az idegen, silány gyári portéka.

Nemsokára már csak a hira lesz meg. Most az utolsó órában mentünk meg, a mi belőle még megmenthető! Adjuk át a birtokunkban levő régi, népies ruhadarabokat házi eszközöket, butorokat a múzeumnak, vagy legalább jartunk kezre, hogy azokat pénzért megszerezhesse az utókor számára megőrizze! Halálal fogad minden ilyen fajta apróságot s elnöksége a hirdalokban fog nyilvánosan a legesekélyebb adományért is köszönetet mondani. Tájékoztatót végett tudatjuk, hogy barmily fajta régiséget Csallány Gábor múzeumánál (megyei kórházban) és Balazsovits Norbert társ. alelnöknel (állami főgymnasumban) élő szóval vagy írásban lehet bejelenteni.

Hisszük és reméljük, hogy szózatunk nem lesz kiáltó szó a pusztában! Csongrád me ye hazafias közönsége meg fog érteni bennünket, hiszen bizonyára jól tudja, hogy csak annak a népnek van jövője, mely multját megtudja beesülni.

A Csongrád megyei Történelmi és Régészeti Társulat elnöksége.

Sirolin

emeli az étvágyt és a testület, megszünteti a köhögést, váladékok, éjleli izadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajántra. Múhogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann La Roche & Cie. Basel (Svájco.)

„Roche“

Kapható orvosi rendelre s gyógyszerertárakban. Árú övegenként 4 — korona

A kis méltóságos asszony.

— Regény. —

Írta: **Sima Julia.**

Folytatás.

IV.

István gróf, mikor a kedves, megszkolt szobáit viszont látta, szinte táncolni szeretett volna.

— János! — kiáltott a szolgájára.

— Parancsol a főhadnagy ur? — kérde a katona.

— Nem parancsolok fiam! — csóválja meg a fejét a gróf. — Nem parancsolok én, csak beszélni szeretnék veled.

A katona hozzá volt szokva, hogy a gróf ilyen módon beszéljen vele. Töltött már a gróf szolgálatában néhány évet és így nagyon jól ismerték egymást. Csaknem baráti viszonyban voltak egymással. — Közel lépett az ágyhoz, melyre a gróf ruhástól levetette magát. Beesületes jó indulattal nézett a grófra.

A gróf felkénykölt az ágyon. Cigaretára gyújtott és miután jó soká nézett a szolgára megszólalt:

— Mit gondolsz János, jobb-e itt mint Géresen?

— Nekem egészen egyre megy, viszonozza a katona — nekem mindenütt jó, a hol a főhadnagy ur van.

A főhadnagy nagy jó kedve egyszerre megváltozott. Az előtt egy perccel nevetgélve akart Jánossal beszélgetni, de most egyszerre elmúlt a kedve.

— Géres! . . . Géres! — Mormolá hal-kan és nagyot sóhajtott. A katona nem tudta mire vélni e hirtelen történt kedély változást. Tanácstalanul nézett a gazdájára.

— Géres! . . . Géres! — sóhajt ismét a főhadnagy. — Majd egy eszmétől megkapva ismét megszólalt:

— János! Ismered-e Gelléri Kálmán urat. Azt a szép arcú fiatal urat, aki néhány-szor volt is nálam.

— Ismerem a Gelléri lekitetes urat, — feleli azonnal a katona. Egy percre elhallgatott, habozott, de végre megkockáztatott egy kérdést ő is:

— A főhadnagy ur ismeri a Gelléri ur hugát? Azt a gyönyörű szép kisasz-szont.

A gróf szeméi hirtelen felragyogtak. Talán ő maga is ebben a pillanatban tudta meg, miért is mulott el oly hamar az ő jó-kedve, midőn Géres eszébe jutott. Megköny-nyultnek érezte a szívét, hogy ime, van egy emberi lény aki szintén ismeri őt a földre tévedt, bűbajos angyalt; — Ismét egy má-sik cigarettára gyújtott és megszólalt:

— Szépnek tartod a Gelléri kisasz-szont?

— Nagyon szépnek! — felel a katona. — Mindenki annak is tartja. Szép is igazán. Egy lány sincs olyan szép egész Géresen!

— Géresen? — kiált a gróf. — Nem Géresen, — az egész országba, — a világon sincs oly szép mint ő!

János, egy kicsit gondolkozott s azután szelid megnyugvással kijelenti:

— Főhadnagy uram jobban tudja mint én, mert már sok országban megfordult.

A gróf önkénytelen elmosolyodott. Visz-sza tért a kedélye. Beszélgettek jó sokáig még, végre is abban állapodtak: Gelléri Adél nagyon szép!

Ez a megállapodás nagy hatással volt a főhadnagy ur otthoni tartzkodására. Gyak-ran el-el gondolkozott. — Egyszerre nem keletkezik szerelmem. Előbb csak elkábítás, és így, elkábítva valakinek a szépsége vagy kelme által, nem a józan ész, hanem a szív kezd gondolkodni, s ha már nem az ész, hanem a szív uralja, irányítja a gondo-latokat, tetteket — szerelmes az ember.

(Folyt. köv.)

Szentes város polgármesterétől

580/1908 szám.

Hirdetmény.

A Szentesen lévő loállomány, va-laminl a teherhordásra használható számarak, öszvér-szamarak és öszvé-rek, továbbá a teherhordásra és személyszállításra alkalmas automobilon uti mozdonyok, önműködő mozdonyok szántómozdonyok és utcai hengerek, végül kocsik, szekerek teherhordásra alkalmas nyergék és hevederek 1908. évi összeírásával Dr. Szánthó Lajos jegyzőt bízam meg.

Ezen munkálat teljesítésére az 1908 évi január hó 21-től bezárólag február hó 1-ig terjedő időtartamot, az össze-írás helyiségéül pedig Dr. Szánthó La-jos jegyzőnek a tulajurcaí kertben lévő hivatalos helyiségét tűzöm ki.

A bejelentések megtételére a dél-előtt 9—12-ig és délután 2—5 óráig terjedő időt tűzöm ki a vasár- és ün-nepnapoknak kivételével, mely napo-pon csak délelőtt 9—12 óráig fogad-tatnak el bejelentéseket.

A bejelentéseknek a fenti határ-időben való megtételére s az adatok bementésére azzal a figyelmeztetéssel hívom fel a közönséget, hogy a beje-lentést elmulasztók, vagy a lovak, sze-kerek és egyéb összeírás alá kerülő tárgyak pontos számát eltitkolók ér-zékeny bírsággal fognak sújtatni.

Szentesen, 1908. évi január hó 6-án.

Dr. Mátéffy Ferenc,
polgármester.

— Naponta ezer liter tej kerestetik. —
Cím a kiadóban.

Kiadó Lakás.

Özv. Szathmáry Lajosné Báró Harucker utcai házanál 3 padolt szoba, konyha, éle-s-kamara, pince, továbbá a **lisztüzlet** és a mel-lette lévő **bolthelyiség** Szt. György naptól kezdve **kiadó**. — Értekezhetni a tulajdonos-sal a helyszínen.

Kiadó uri lakás.

Iskola utca 3 szám alatti ház há-
anbérbe
kiadó. 3-1

Elsőrendű fegyvergyár

az ország minden megyéje részére ügyes, agilis **helyiképviselet** keres magas ju-talék mellett. Eladás részletfizetésre Mellékfoglalkozásnak is kitűnően al-kalmas ajánlatok „Fegyvergyár” jeli-gére **Blockner J.** hirdető-irodájába, Budapest. Sütő-utca 6. kéretnek.

Eladó süldők.

Dr. Ecseri Lajos felsőréti tanyáján fias sertések és hizónak való süldők eladók.

Gerőcz Lajos

református lelkésznek kurcpartii (Kis Pál-féle) háza **f. évi Szent-György napjától** kezdve melléképületeivel együtt haszonbérbe kiadó.

Kiadó üzlethelyiség.

Egy üzlethelyiség és 2 padolt szoba a hozzá tartozó helyiséggel együtt **kiadó**, ugyanott **saját termésű bor** zárt üve-gekben kapható.

Kiss Sándor I. t. 138.

Alapítotott 1860-ban

Szentes város legrégebbi és

legszilidabb ékszerüzlete.

Elsőrangú összeköttetésem folytán ab-ban a kellemes helyzetben vagyok, hogy min-dönt közvetlenül gyárból vásárolva, — arany, ezüst, és drágakő ékszeranyagokat és evész-közöket, gyűrűket, láncokat, órákat és tajték árukat a **Kossuth-téri református bérházban** lévő **ÉKSZERÜZLETEMBEN** a legutányo-sabbban és a legdivatosabb fazonban szolgál-hatom ki t. vevőimnek s vállalom arany és ezüst tárgyak javítását.

Csaknem ötven éve a szentesi piacon lévő **ÉKSZERÜZLETEMNEK** látogatása tehát feltétlenül érdekében áll mindenkinek, aki e nemű szükségleteit előnyösen akarja fedezni.

Áram olcsóságáról és áruim izléses voltáról könnyenmeggyőződést szerezhet ma-gának egy vásárlással bárki is. Arany ezüst tárgyakat újonnan készítek, valamint azok javítását is jutányosan elvállalom.

Szentesen, 1907 október hó,

Kiválótisztelettel:

CSILLAG ÁRMIN

arany- és ezüst műves

Eladó szőlőbirtok.

A Kis-Kunhalasi határban a várostól 1. órányi távolságban a majsai műút mentén

—egy 10 kat. hold és egy 15 kat. hold—

a legjobb bor- és csemege fajokkal és igen sok nemes 5—6 éves termő kajszin és őszi barackfákkal körül szegé-jezett **szőlő-telep** a hozzá szükséges **épületekkel**, kapadlak-kal, megfelelő hordó- és kádakkal **szőlő zúzó**, permetező, szeszlőző, szóval minden oda tartozó felszereléssel,

kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó.

—Értekezni lehet e lap kiadóhivatalában.

**Hirdetéseket
felvesz
a kiadóhivatal.**